

Sygn. akt: III AUa 362/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Jacek Zajązkowski

Sędziowie: SSA Jolanta Wolska

SSA Dorota Rzeźniowiecka (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2014 r. w Łodzi

sprawy **B. D.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.**

o emeryturę,

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 18 grudnia 2013 r., sygn. akt: VIII U 5804/13;

1. zmienia zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję organu rentowego w ten sposób, że zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. do ustalenia wysokości emerytury B. D., poczynając od 1 lipca 2013 r., przy uwzględnieniu kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego, kwoty zwaloryzowanych składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego oraz dalszego średniego trwania życia;

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. na rzecz B. D. kwotę 30 (trzydzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych za drugą instancję.

Sygn. akt III AUa 362/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 września 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. odmówił B. D. prawa do emerytury na podstawie art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wobec nie spełnienia warunków określonych w/w przepisem, ponieważ decyzją z dnia 26 kwietnia 2011r. przyznano ubezpieczonemu prawo do emerytury na wniosek z dnia 1 kwietnia 2011r. co powoduje, iż brak jest podstaw do obliczenia emerytury na podstawie art. 26.

B. D. odwołał się od wskazanej decyzji wnosząc o jej uchylenie.

Wyrokiem z dnia 18 grudnia 2013 r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie od zaskarżonej decyzji.

Wydając zaskarżony wyrok sąd pierwszej instancji za podstawę orzeczenia przyjął następujące ustalenia faktyczne.

B. D., urodzony w dniu (...), wystąpił w dniu 1 kwietnia 2011 roku z wnioskiem o emeryturę.

Decyzją z dnia 26 kwietnia 2011 roku organ rentowy przyznał B. D. prawo do emerytury od dnia 1 kwietnia 2011 roku, tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożył wniosek. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z regulacją zawartą w art. 53 ustawy o z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ostatni stosunek pracy łączący odwołującego od dnia 1 października 2010 roku z Zakładem (...) W. S. z siedzibą w S. został rozwiązany za porozumieniem stron z dniem 4 kwietnia 2011 roku.

Po przejściu na emeryturę odwołujący kontynuował prowadzenie własnej działalności gospodarczej.

Aktualnie odwołujący pozostaje od dnia 5 grudnia 2011 roku w stosunku pracy z firmą – Firmą (...) M. K. z siedzibą w S. .

W dniu 19 marca 2013 roku odwołujący złożył wniosek o doliczenie kolejnego stażu pracy w w/w firmie i przeliczenie podstawy emerytury.

Decyzją z dnia 22 kwietnia 2013 roku organ rentowy po rozpoznaniu w/w wniosku przeliczył B. D. podstawę wymiaru emerytury od dnia 1 marca 2013 roku i doliczył do stażu pracy okres zatrudnienia od dnia 5 grudnia 2011 roku do dnia 18 marca 2013 roku.

W dniu 29 lipca 2013 roku odwołujący wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury oraz z wnioskiem o ponowne przeliczenie emerytury na podstawie art.55 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

Decyzją z dnia 5 września 2013 roku organ rentowy przyznał B. D. prawo do emerytury od dnia 1 lipca 2013 roku, tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożył wniosek.

Zaskarżoną decyzją z dnia 11 września 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił B. D. prawa do emerytury na podstawie art. 55 ustawy o z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wobec nie spełnienia warunków określonych z w/w przepisem, ponieważ decyzją z dnia 26 kwietnia 2011 roku przyznano ubezpieczonemu prawo do emerytury na wniosek z dnia 1 kwietnia 2011 roku, wobec czego brak podstaw do obliczenia emerytury na podstawie art. 26.

W konsekwencji powyższych ustaleń Sąd Okręgowy stwierdził, że odwołanie nie jest zasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy wskazując na treść art. 27 w/w ustawy oraz art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS uznał, że przepis art. 55 w/w ustawy nie ma jednak zastosowania do wnioskodawcy, ponieważ nie spełnia on wszystkich wymaganych warunków. Należy bowiem przyjąć, iż możliwość obliczenia emerytury na nowych zasadach dotyczy wyłącznie tych ubezpieczonych urodzonych przed 1949 rokiem, którzy nie mają ustalonego świadczenia na zasadach dotychczasowych.

Na gruncie niniejszej sprawy wskazać należy, że wnioskodawca ma już ustalone prawo do emerytury na tzw. starych zasadach.

Pierwszy wniosek o emeryturę wnioskodawca złożył w dniu 1 kwietnia 2011 roku i decyzją z dnia 26 kwietnia 2011 roku organ rentowy przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury, której wysokość została obliczona zgodnie z art. 53 w/w ustawy.

Oznacza to, że powyżej powołane przepisy nie mogą mieć zastosowania względem wnioskodawcy. Przepis art. 55 w/w ustawy stanowi wprost, że ma on zastosowanie do ubezpieczonego, który po pierwsze spełnia warunki

do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, to jest w przypadku mężczyzny urodzonego w okresie od dnia 1 stycznia 1948 roku do dnia 31 marca 1948 roku ma on co najmniej ukończony 65 rok i 1 miesiąc życia oraz legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym wynoszącym co najmniej 25 lat. Drugą przesłanką warunkującą możliwość przyznania emerytury kapitałowej jest kontynuacja pozostawania w ubezpieczeniu emerytalnym i rentowym po osiągnięciu właściwego wieku emerytalnego i wystąpienie z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 roku po raz pierwszy.

Wnioskodawca wprawdzie osiągnął wymagany prawem wiek emerytalny, jak również legitymuje się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym, jednakże nie spełnia on kryterium wystąpienia z wnioskiem o emeryturę po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2008 roku.

Wniosek o emeryturę złożony w dniu 29 lipca 2013 roku jest jego kolejnym wnioskiem o przyznanie emerytury i nie odpowiada on dyspozycji przepisu art. 55 ustawy emerytalno- rentowej.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie B. D..

Apelacje od powyższego wyroku złożył ubezpieczony zaskarżając wyrok w całości i zarzucając naruszenie prawa do przeliczenia emerytury na nowych zasadach. W konkluzji wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Apelujący podnosił, że w jego ocenie art. 55 ustawy emerytalnej nie uzależnia możliwości przeliczenia emerytury według nowych zasad od warunku złożenia wniosku emerytalnego po raz pierwszy. Przepis ten wskazuje na możliwość skorzystania z opcji wyliczenia emerytury, obliczonej na zasadach kapitałowych i nie może w ocenie apelującego pozbawiać go prawa do wyliczenia ewentualnie wyższej emerytury.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelację ubezpieczonego uznać należy za uzasadnioną

W sprawie nie ma sporu co do ustaleń faktycznych. Wobec czego ustalenia faktyczne, poczynione przez sąd pierwszej instancji należy podzielić i przyjąć za podstawę orzekania na etapie postępowania apelacyjnego. Spór w sprawie sprowadza się wyłącznie do wykładni przepisów prawa materialnego, a mianowicie treści art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1440, z późn. zm.). Zgodnie z treścią cytowanego przepisu ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53.

Sąd Apelacyjny nie podziela wskazanego w uzasadnieniu sądu pierwszej instancji stanowiska, zgodnie z którym warunkiem obliczenia emerytury na zasadach określonych w art. 55 ustawy emerytalnej jest wystąpienie z wnioskiem o emeryturę po raz pierwszy po ukończeniu wieku przewidzianego w art. 27 ustawy (wynoszącego 65 lat w przypadku mężczyzny) i kontynuowanie zatrudnienia. Za nietrafny należy uznać zaprezentowany pogląd, że wyłącznie osobom spełniającym przewidziane w art. 27 warunki przyznania prawa do emerytury, nie zaś takim którym prawo do tego świadczenia zostało już wcześniej ustalone, przysługuje przewidziane w art. 55 prawo obliczenia emerytury według zasad określonych w art. 26.

Wątpliwości powstałe na tle stosowania art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zostały rozstrzygnięte w orzecznictwie Sądu Najwyższego przez stwierdzenie, że ustanawia on uprawnienie do przeliczenia emerytury ustawowej przez ubezpieczonych urodzonych przed dniem 31 grudnia 1948 r., którzy po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego kontynuowali ubezpieczenie i wystąpili o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r. niezależnie od tego, czy wcześniej złożyli wniosek o emeryturę w niższym wieku emerytalnym lub o emeryturę wcześniejszą (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013 r., sygn. II UZP 4/13, LEX nr

1342169). Sąd Najwyższy uznał także, że emeryt pobierający emeryturę przyznaną i obliczoną niezgodnie z wnioskiem emerytalnym (wadliwie) na podstawie dotychczasowych zasad (art. 27 w związku z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach) nie traci prawa do ustalenia korzystniejszej wysokości emerytury "kapitałowej" (art. 26 w związku z art. 55 tej ustawy), jeżeli kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz gdy z wnioskiem o przyznanie tej emerytury wystąpił po dniu 31 grudnia 2008 r. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2013 r., II UK 23/13, opubl. OSNP 2014 Nr 6, poz. 85, LEX nr 1474928). Z motywów orzeczenia z dnia 4 września 2013 r. sygn. II UK 23/13 wynika, że także emeryt, który po ustaleniu i pobraniu emerytury był osobą czynną zawodowo i z tego tytułu kontynuował obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe, zachował status ubezpieczonego spełniającego warunki do uzyskania najkorzystniejszego wymiaru należnego mu świadczenia emerytalnego, w tym do jego obliczenia metodą "kapitałową", jeżeli emerytura obliczona według nowych zasad na podstawie art. 26, jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej, o ile spełnił warunki wymagane w art. 55 tej ustawy, w tym złożył wniosek emerytalny po dniu 31 grudnia 2008 r. To stanowisko zostało sformułowane wobec emeryta, który pobierał emeryturę przyznaną i obliczoną wadliwie, niezgodnie z wnioskiem o jej przyznanie "w najkorzystniejszym wariantcie". W takim wypadku emeryt - w ocenie Sądu Najwyższego - nie utracił prawa do obliczenia korzystniejszej wysokości emerytury na podstawie art. 26, jeżeli kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe, skoro już w pierwszym wniosku o emeryturę złożonym po dniu 31 grudnia 2008 r. domagał się jej przyznania "w najkorzystniejszym wariantcie", obejmującym obliczenie na podstawie art. 55 ustawy.

Przedstawione orzeczenia wskazują na kierowanie się przy wykładni art. 55 ustawy brzmieniem przepisu, z dostrzeżeniem, że nie wynika z niego, by wniosek o emeryturę w powszechnym wieku musiał być pierwszym wnioskiem o świadczenie. Traktuje się także zawartą w nim regulację jako uprawnienie do przeliczenia emerytury przyznanej i wypłacanej na podstawie art. 27 ustawy przez wszystkich ubezpieczonych, którzy nadal, po uzyskaniu statusu emeryta, opłacają składki na ubezpieczenie społeczne emerytalne i rentowe, przez co pomnażają swoje konto. W orzecznictwie nie jest kwestionowana możliwość kilkakrotnego uzyskiwania prawa do emerytury wówczas gdy każdorazowo inne przesłanki będą decydowały o ziszczeniu się ryzyka emerytalnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2005 r., sygn. I UK 120/04, OSNP 2005 Nr 16, poz. 257, LEX nr 153643). W kontekście rozpoznawanej sprawy przywołać należy także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2014 r. sygn. I UK 27/14 (opubl. LEX nr 1537287), w którym wprost stwierdzono, że w art. 55 chodzi nie o przyznanie, lecz o obliczenie według innych zasad emerytury już nabytej po spełnieniu warunków z art. 27 ustawy i przyznanej na wniosek złożony po dniu wskazanym w tym przepisie. W przepisie tym, jak podkreślił Sąd Najwyższy, wyraźnie stanowi się o możliwości obliczenia emerytury na podstawie art. 26, czyli emerytury przyznanej na wniosek zgłoszony po dniu 31 grudnia 2008 r., po spełnieniu warunków określonych w art. 27 ustawy. Według Sądu Najwyższego, nie jest możliwa utrata uprawnienia do zweryfikowania wysokości długoterminowych świadczeń emerytalnych ustalonych w deklaratoryjnych decyzjach emerytalnych, więc emerytura może być wyliczona równolegle według zasad ustalonych w art. 53 w związku z art. 27 i według nowych zasad wynikających z art. 26 w związku z art. 55.

W świetle wymienionych orzeczeń Sądu Najwyższego przedstawiony kierunek wykładni przepisu art. 55 ustawy emerytalnej uznać należy za ugruntowany. W niniejszej sprawie oznacza to, że skoro B. D. kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz spełniał warunki, o których mowa w art. 55 ustawy, w tym złożył wniosek o przyznanie emerytury na podstawie art. 27 ustawy po dniu 31 grudnia 2008 r., to niezasadnie Sąd Okręgowy uznał, że nie spełnia on warunków z art. 55 ustawy emerytalnej do wystąpienia z wnioskiem o obliczenia emerytury na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej. Za zasadny zatem uznać należało postawiony w apelacji ubezpieczonego zarzut naruszenia art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając to na względzie, wobec zasadności apelacji ubezpieczonego, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.